

Wilt u zich op gemeentelijk of stedelijk niveau inzetten voor meer gelijkheid v/m/x? Een slimme zet! Het is een thema waarmee u voor burgers het verschil kan maken. Furia biedt in dit memorandum alvast tien keer inspiratie: van kleine acties tot een breder beleid.

1. Een gedragen gelijkheidsbeleid

Geen gelijkheidsbeleid zonder een **schepen** die hiervoor bevoegd is. Daar hoort ook een **budget** bij. Een **gelijkheidsambtenaar** ondersteunt de schepen en werkt het **gemeentelijke gelijkheidsplan** uit.

Realiseer **paritaire vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in het schepencollege en in de adviesraden**. Hierbij heb je ook oog voor andere ondervertegenwoordigde groepen zoals mensen met migratie-achtergrond, personen met een beperking, mensen in armoede, LGBTQ...

Let op **beleidscoherentie**: waak erover dat ook de andere beleidsdomeinen oog hebben voor gelijkheid v/m en hun beleidsinitiatieven goed sporen met het uitgestippelde gelijkheidsbeleid. Een instrument hiervoor is de LEER (Lokale Emancipatie Effecten Rapportage), die aan de hand van een concrete vragenlijst het effect van gepland beleid op gender(on)gelijkheid helpt toetsen.

Betrek de lokale vrouwengroepen bij de vormgeving van het gelijkheidsbeleid als een **actieve partner**: Nodig hen op regelmatige basis uit in een gelijkheidsraad, voorzie een laagdrempelige ontmoetings- en uitwisselingsplek en ondersteun hun werking met een subsidie. Het is belangrijk om een zo groot mogelijke diversiteit aan vrouwengroepen aan te spreken: stap zelf naar hen toe en vraag wat ze nodig hebben om hun rol te kunnen spelen.

2. Een antidiscriminatiebeleid dat werkt

De centrumsteden hebben een lokaal meldpunt discriminatie waar ook inwoners van uw gemeente/stad terecht kunnen. **Verspreid deze informatie**. Een effectief antidiscriminatiebeleid is ook meer dan klachtenbehandeling. Proactieve **praktijktests** (waarbij gediscrimineerde en niet-gediscrimineerde groepen tegelijkertijd éénzelfde actie ondernemen) brengen concrete discriminatie aan het licht op de woningmarkt, in zorginstellingen...

Sommige steden en gemeenten hanteren een **verbod op religieuze kentekens** voor personeel in loketfuncties en in het stedelijk en gemeentelijk onderwijs. Zo'n verbod is een schending van het zelfbeschikkingsrecht en de godsdienstvrijheid van moslimmeisjes en -vrouwen die een hoofddoek wensen te dragen. Bovendien ontnemt het hen onderwijs- en tewerkstellingskansen. **Waak erover** dat zo'n verbod niet voorkomt in uw stad of gemeente.

3. Recht op kinderopvang

Kwalitatieve, toegankelijke en beschikbare kinderopvang in de buurt is belangrijk voor de (arbeids)participatie van ouders. Het is een domein bij uitstek waar de lokale overheid een regierol kan opnemen. Vertrekpunt hierbij zou het **recht op opvang van elk kind** moeten zijn, ongeacht het arbeidsstatuut van de ouders. **Eén loket kinderopvang** maakt het ouders makkelijker om gepaste opvang te vinden. Met dat loket moet zowel de opvang van de allerkleinsten als naschoolse en vakantie-opvang van jonge kinderen te regelen vallen.

4. Experimenteren met werktijdverkorting

Zowat de helft van de Vlaamse vrouwen werkt deeltijds. Een kwart van hen vindt geen voltijds werk; meer dan de helft opteert hiervoor omwille van de combinatie met zorg voor kinderen en huishouden. Dat betekent minder inkomen en minder sociale zekerheid, wat hen in de problemen brengt na echtscheiding of bij pensioen. Collectieve arbeidsduurverkorting is een beter alternatief om betaald en onbetaald werk te herverdelen.

Steden en gemeenten kunnen een rol spelen in de omslag naar een andere arbeidsverdeling. Ze zijn immers zelf werkgever. Waarom geen **experimentele subsidielijne waarop stadsdiensten of -organisaties** zoals de crèche, sociaal werk.st.er.s, onderhoudspersoneel... **intekenen voor ondersteuning van een concreet voorstel van arbeidsduurverkorting op hun maat?** Inspiratie biedt de Zweedse stad Göteborg, die na een eerste succesvol experiment in een rusthuis een fonds lanceerde voor meer experimenten.

5. Stop geweld

Geweld op vrouwen is alomtegenwoordig: van partnergeweld in de slaapkamer tot intimidatie op straat of grensoverschrijdend gedrag op het werk. Nieuwe **multidisciplinaire centra** moeten slachtoffers beter ondersteunen: family justice centres voor partnergeweld (waarbij alle actoren die gezinnen begeleiden bij de aanpak van dat geweld onder één dak samengebracht worden) en specifieke zorgcentra voor seksueel geweld. Die nieuwe centra zijn nog maar beperkt uitgerold, maar een lokale overheid kan **structurele samenwerking** opzetten tussen de lokale hulpverleningsinitiatieven en deze centra. Waak erover dat hulpverleningstrajecten **inclusief** opgezet worden zodat ook mensen met migratie-achtergrond, personen met een beperking, LGBTQ, mannen... hun weg vinden naar gepaste hulp.

De inrichting van de openbare ruimte zoals straatverlichting, inplanting van garages, beplanting... beïnvloedt het veiligheidsgevoel. **Toets** daarom **ontwikkelingsplannen op sociale veiligheid**. Om **bestaande knelpunten in kaart te brengen**, kan je een **avondwandeling** organiseren samen met lokale vrouwen(groepen).

Specifieke weerbaarheidstrainingen voor meisjes en vrouwen maken hen weerbaarder en vergroten hun zelfvertrouwen. Organiseer deze trainingen als stad of gemeente voor vrouwen en meisjes.

(Voorbeeld: https://www.facebook.com/pg/Fempowervzw/about/?ref=page_internal)

6. Doorbreek stereotypen

Stereotypen zijn erg hardnekkig en niet onschuldig. Ze liggen mee aan de basis van heel wat van de man-vrouwongelijkheden op de arbeidsmarkt en thuis. Kinderen leren al heel snel dat er van meisjes en jongens iets anders verwacht wordt. Daarom is het belangrijk om stereotypen van jongs af aan te doorbreken.

Screen het aanbod in de jeugdbibliotheek en voorzie een aanbod van kinder- en jeugdboeken met v/m/x in niet stereotiepe rollen en samenlevingsvormen. Creëer een **vormingsaanbod** voor het personeel van gemeentelijke of stedelijke kinderopvanginitiatieven en scholen dat hen hiervan bewust maakt en handvatten aanreikt om die stereotypering te doorbreken. Roldoorbrekende rolmodellen zijn een krachtig wapen. Lanceer een lokaal **actieplan voor meer mannen in de kinderopvang, de kleuter- en lagere school**. **Breid dit plan voor het onderwijs uit naar mensen met een migratie-achtergrond omdat zij nog minder vertegenwoordigd zijn.**

Screen het aanbod aan **vakantiekampen** en stuur desnoods bij met een eigen roldoorbrekend aanbod.

7. Ook meisjes sporten graag

Meisjes blijven al te vaak buiten beeld als het om sport gaat. **Ondersteun** als stad en gemeente een grote **diversiteit aan sporten** en **pas de sportinfrastructuur aan** met overal omkleedruimte voor m én v, én ook x en mensen met een beperking. **Hou rekening met de wensen van meisjes bij de ontwikkeling van buurtinitiatieven** in de publieke ruimte **en ondersteun zelforganisaties van meisjes en vrouwen om een sportaanbod op maat uit te werken.**

8. Specifieke aandacht voor alleenstaande ouders

Armoedebestrijding is een opdracht van elk lokaal bestuur. Eén van de meest kwetsbare groepen voor armoede zijn alleenstaande ouders. Acht op de tien alleenstaande ouders zijn moeders. De combinatie van werk en gezin is voor hen nog moeilijker.

Ondersteun alleenstaande moeders met aangepaste tewerkstellingsinitiatieven, kinderopvang in de buurt en betaalbare huisvesting. In moedergroepen kunnen ze elkaar onder begeleiding versterken. Waak over de toegankelijkheid van het vrijetijdsaanbod van sport en cultuur.

9. Gelijke sanitaire rechten

Openbare toiletten sluiten meestal 's avonds en liggen veelal buiten de uitgaansbuurt. Daarom plaatsen gemeenten en steden gratis plaszuilen voor mannen om zo overlast door wildplassen te voorkomen. Voor vrouwen daarentegen is niets voorzien. Dat is sanitair seksisme. Installeer daarom **gratis en propere unisekstoiletten die altijd open zijn en voor iedereen toegankelijk, ook voor personen in een rolstoel.** Unisekstoiletten komen ook tegemoet aan de behoeften van transpersonen. Papa's die hun baby willen verschonen, blijven al te vaak in de kou staan. Verluierfaciliteiten zijn doorgaans alleen in de vrouwentoiletten aanwezig. **Richt openbare toiletten zo in dat de plaats waar je je baby kan verluieren toegankelijk is voor iedereen, v/m/x.**

10. Straatnamenactie

De meeste gemeenten en steden tellen erg weinig straten die naar een vrouw genoemd zijn. Stel samen met de plaatselijke heemkundige kring **een lijst op met vrouwen waar toekomstige straten naar genoemd kunnen worden.** Zet op de naamplaatjes een beknopte omschrijving. Zo vergroot je het historische bewustzijn over de rol die vrouwen in het verleden speelden.

Straatnamen kunnen **ook op andere criteria** gescreend worden. **Bijvoorbeeld op diversiteit en of ze koloniale machtsverhoudingen overnemen.** Door een Stanleystraat te herbenoemen of bij een standbeeld van Leopold II duiding te geven over zijn koloniale beleid kan je als lokale overheid bijdragen aan een open klimaat in uw gemeente en zo ook aan de strijd tegen racisme.

INFO

www.furiavzw.be

Sofie De Graeve, stafmedewerkster

furia.sdegraeve@amazone.be ; 02 229 38 73